

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEIT VAN VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE IN 2017 IN DE GEMEENTE

Goirle

Plaats : Goirle
Gemeentenummer : 0785
Onderzoeksnummer : 293116
Datum onderzoek : 15 mei 2017
Datum vaststelling : 30 oktober 2017

INHOUDSOPGAVE

	VOORWOORD	5
1	INLEIDING	7
2	VVE IN DE GEMEENTE GOIRLE	9
3	CONCLUSIES.	17
4	REACTIE VAN DE GEMEENTE.	19

VOORWOORD

In de periode 2007-2012 heeft de Inspectie van het Onderwijs een landelijke bestandsopname uitgevoerd naar de kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie (vve). Daarna is het signaalgestuurde toezicht op vve in werking getreden.

Het signaalgestuurde toezicht vve begon eind 2013 met het versturen van digitale vragenlijsten naar de 315 gemeenten. Voor de 37 grote gemeenten is er tot en met 2015 een apart monitortraject. Na de monitor zijn we ook in deze gemeenten gestart met het signaalgestuurd toezicht.

Op basis van een analyse van de digitale vragenlijsten is besloten om in gemeenten waar risico's ten aanzien van de uitvoering van de wettelijke vve-verplichtingen lijken te bestaan, een onderzoek uit te voeren. Het onderzoek is uitgevoerd in 2017. Dit rapport beschrijft in hoeverre de gemeente Goirle in 2016 voldoet aan de eisen ten aanzien van vve en welke veranderingen hebben plaatsgevonden ten opzichte van de bestandsopname.

De hoofdinspecteur primair onderwijs en speciaal onderwijs,
dr. A. Jonk

1 INLEIDING

Dit rapport is het verslag van een onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs naar het gemeentelijke beleid ten aanzien van voor- en vroegschoolse educatie (vve) in de gemeente Goirle in 2016.

De aanleiding van het onderzoek is het mogelijk bestaan van risico's ten aanzien van het voldoen aan wettelijke eisen ten aanzien van voor- en vroegschoolse educatie in deze gemeente.

De basis van het onderzoek is een digitale vragenlijst die de gemeente heeft ingevuld. Wij hebben deze vragenlijst geverifieerd aan de hand van de aangeleverde documenten en de toelichting daarop in een gesprek met betrokkenen van de gemeente. Vervolgens hebben wij de eisen met betrekking tot het vve-beleid beoordeeld en de veranderingen ten opzichte van de bestandsopname in beeld gebracht.

Het signaalgestuurde toezicht op de vve-locaties maakt nog geen deel uit van dit onderzoek. Wij zijn na de zomer van 2015 gestart met het signaalgestuurde toezicht op vve op de locaties. De signalen van de GGD zijn leidend om te bepalen welke peuterspeelzalen en kinderdagverblijven met voorschoolse educatie worden bezocht.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Analyse van de beantwoorde digitale vragenlijst in relatie tot de bevindingen tijdens de bestandsopname.
- Analyse van aanvullende informatie in relevante beleidsdocumenten van de gemeente.
- Intern overleg met het team Kinderopvang over GGD-toezicht in de gemeente.
- Een gesprek met de betrokken beleidsambtenaren over het vve-beleid van de gemeente.
- Beoordeling van vve-beleid van de gemeente Goirle.

Toezichtkader

Als basis voor de beoordeling gelden de beoordelingscriteria toezichtkader voor- en vroegschoolse educatie voor gemeenten, zoals die te vinden zijn op: www.onderwijsinspectie.nl > onderwijssectoren > voor- en vroegschoolse

educatie.

Opbouw rapport

Hoofdstuk 2 geeft een beeld van het vve-beleid op gemeentelijk niveau. Daar wordt ingegaan op de ontwikkeling van de gemeente sinds de bestandsopname (paragraaf 2.1) en op de door de gemeente aangeleverde vve-documenten (paragraaf 2.2). Tenslotte geven wij in dit hoofdstuk een oordeel over het gemeentelijke vve-beleid (paragraaf 2.3). Hoofdstuk 3 bevat de conclusies over het vve-beleid in de gemeente Goirle. In hoofdstuk 4 wordt de gemeente uitgenodigd om kort te reflecteren op onze bevindingen inspectie en zo mogelijk aan te geven welke kwaliteitsontwikkelingen hieraan verbonden worden.

2 VVE IN DE GEMEENTE GOIRLE

De gemeente Goirle heeft een digitale vragenlijst ingevuld. Op basis van de antwoorden hebben wij mogelijke risico's gesignaleerd ten aanzien van het voldoen aan wettelijke eisen betreffende voor- en vroegschoolse educatie.

De digitale vragenlijst levert informatie over:

- wel of geen afspraken van de gemeente met de schoolbesturen en de houders over de doelgroepdefinitie, toeleiding, doorgaande lijn en resultaatafspraken;
- het bereik;
- de veranderingen bij de aspecten ouderbeleid, integraal vve-programma, externe zorg en interne kwaliteitszorg;

De beoordeling van het gemeentelijke beleid is gebaseerd op de digitale vragenlijst, opgevraagde gemeentelijke beleidsdocumenten, eventuele aanvullende informatie en het gesprek met de gemeente (zie paragraaf 2.3).

Bij de beoordeling wordt gewerkt met een vierpuntsschaal:

1. *Staat in de kinderschoenen: verbeteringen zijn dringend nodig*
Deze kwalificatie geeft aan dat echt iets verbeterd dient te worden.
2. *Enigszins ontwikkeld: verbeteringen zijn nodig*
Deze kwalificatie geeft aan dat het wenselijk is dat iets verbeterd wordt.
3. *Voldoende*
4. *Goed ontwikkeld: een voorbeeld voor anderen*
Deze kwalificatie geeft aan dat dit aspect in orde is, en wel op een zodanige manier dat anderen hiervan kunnen leren.

2.1 Ontwikkeling van vve in de gemeente Goirle sinds de bestandsopname

In de bestandsopname van 2012 waren er duidelijk veel risico's zichtbaar in het gemeentelijk beleid inzake de voor- en vroegschoolse educatie. In de korte tijd daarop heeft de gemeente dit ter hand genomen en in 2014 bleek uit de vragenlijst dat er zich geen significante risico's meer voordeden.

Eén van de interventies was het opstellen van het beleid "Back to Basics", integraal welzijnsbeleid waaronder de vve. De looptijd van het beleidsplan is door de gemeenteraad verlengd met twee jaar naar 2017; het opstellen van nieuw beleid zou samenvallen met de gemeentelijke veranderingen rondom de transitie Jeugdzorg en de Wmo en dat werd niet wenselijk geacht. De aandacht heeft zich de afgelopen jaren vooral gericht op de transitie en transformatie van de Jeugdzorg en Wmo, daarmee is er minder aandacht geweest voor het vve

beleid.

In januari van 2017 heeft de gemeenteraad nieuw jeugdzorgbeleid "Back to Basics 2.0" vastgesteld. Hierin komt ook hernieuwd vve-beleid aan bod. De voorschoolse voorziening zal worden aanbesteed, waardoor nog niet met zekerheid gezegd kan worden welke instantie daarin het vve-beleid zal gaan uitvoeren. De uitkomst van deze aanbesteding zal medio oktober 2017 bekend zijn.

Toch hebben er wel degelijk activiteiten plaatsgevonden om kinderen met ontwikkelingsachterstanden in voldoende mate te kunnen ondersteunen. De gemeente heeft met een instelling voor Jeugdzorg, in eerste instantie via een project "Aandacht voor basiskracht", afspraken gemaakt om specialistische ondersteuning te kunnen bieden aan (jonge) kinderen met gedragsproblemen. Veel van deze kinderen vielen en vallen onder de doelgroepdefinitie van de gemeente. De specialistische ondersteuning wordt uitgevoerd op alle opvang- en speelzaallocaties en in de groepen 1-2 van alle basisscholen. De specialistische pedagogisch medewerkers hebben kennis van gedragsproblematieken, ondersteunen in de oudergesprekken en hebben een bijdrage in de analyse en verdieping van de hulpvraag van het kind.

De betrokkenen zijn zeer enthousiast over deze inzet. De gemeente heeft "Aandacht voor Basiskracht" meegenomen in het nieuwe beleid van "Back to Basics 2.0", dat van 2018 tot 2021 zal gelden.

2.2 Lijst met de vve-documenten die de gemeente Goirle heeft aangeleverd

Startnotitie 'Back to Basics' 2.0, beleidsplan Jeugdzorg 2018-2021

2.3 Het gemeentelijk vve-beleid

In deze paragraaf geven wij onze bevindingen weer over het gemeentelijke vve-beleid. Per domein is beschreven op welke punten wij het gemeentelijk beleid en uitvoering als voldoende ('3') beoordelen, waar nog verbeterpunten worden gezien, zowel zonder ('2') als met ('1') afspraken en op welke punten wij de gemeente als een voorbeeld voor anderen zien ('4').

Wij baseren onze bevindingen op de uitkomsten van de verificatie van de digitale vragenlijst door middel van documentenanalyse en gesprekken met vertegenwoordigers van de gemeente. Waar de bevindingen van de inspectie afwijken van het beeld uit de digitale vragenlijst van de gemeente wordt dit vermeld en onderbouwd.

HET GEMEENTELIJK VVE-BELEID		1	2	3	4
1A1	Definitie doelgroepkind				•
1A2	Bereik			•	
1A3	Toeleiding	•			
1A4	Ouders		•		
1A5	Integraal vve-programma		•		
1A6	Externe zorg			•	
1A7	Interne kwaliteitszorg van de voor- en vroegscholen		•		
1A8	Doorgaande lijn			•	
1A9	Resultaten	•			
1B	Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau		•		
1C	Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau	•			

DE VVE-CONDITIES		1	2	3	4
2A	GGD-rapport			•	
2B	Gemeentelijk subsidiekader			•	

De inspectie publiceert jaarlijks ook een oordeel over het toezicht dat door de gemeenten op de kinderopvang en peuterspeelzalen wordt uitgevoerd. Voor meer informatie hierover zie www.onderwijsinspectie.nl > onderwijssectoren > Kinderopvang.

Toelichting:

'1' Verbeterpunten met afspraak

1a3 Toeleiding

Bij de toeleiding wordt gewaardeerd óf die op gemeentelijk niveau geregeld is en of daar een verantwoording bij wordt gegeven, met name hoe wordt geprobeerd het non-bereik aan te pakken.

De gemeente geeft aan zicht te hebben op het bereik en non-bereik. Binnen de gemeente Goirle is de GGD de aangewezen instantie om de doelgroepeuters te signaleren. Deze instantie houdt het aantal doorverwijzingen bij en adviseert vervolgens de ouders in de toeleiding naar een vve-locatie. Het is niet duidelijk in hoeverre de gemeente hierin de regie voert. Het toeleidingstraject is niet vastgelegd, evaluaties ontbreken en daardoor is onduidelijk wie hierin (eind-)verantwoordelijk is.

Op dit onderdeel zal de gemeente een verbeterplan moeten maken. Door

heldere afspraken te maken met het consultatiebureau, de GGD, maar ook in gesprek te gaan met houders van de voorscholen kunnen de doelgroepkinderen in kaart gebracht worden en toegeleid naar de vve kindplaatsen.

1a9 Resultaten

Op gemeentelijk niveau dienen afspraken gemaakt te worden over de resultaten van vve. Volgens de WPO, artikel 167 moet de gemeente met de schoolbesturen afspraken maken over wat de resultaten van de voor- en vroegscholen zijn. De resultaten moeten meetbaar en voldoende ambitieus zijn en daarmee passen bij wat er van de kindpopulatie verwacht mag worden. Resultaten kunnen bijvoorbeeld geformuleerd worden in termen van toetsresultaten, resultaten uit het observatiesysteem of leerwinst.

De gemeente is binnen de Lokale Educatieve Agenda (LEA) in gesprek met schoolbesturen (en houders) om vast te stellen welke ontwikkeling meetbaar en zichtbaar gemaakt kan worden ten behoeve van de doelgroepkinderen. De wens is om te groeien naar een leeftijdsadequate ontwikkeling en resultaten, indien zich achterstanden voor doen. De gemeente heeft hierin nog geen sturing op zich genomen. Afspraken met schoolbesturen en houders zijn hier nog niet over gemaakt.

1c Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau

De gemeente dient het eigen vve-beleid, de afspraken, de uitvoering en de resultaten regelmatig (jaarlijks) te evalueren. Deze jaarlijkse evaluatie wordt vastgelegd en kan leiden tot conclusies voor verbeteringen of aanpassingen van het beleid.

In de gemeente Goirle is het vve-beleid tot stilstand gekomen vanwege vele personele wisselingen. Momenteel wordt een inhaalslag gemaakt. Dit heeft tot gevolg dat er geen sprake is geweest van een cyclische aanpak van systematische evaluatie en verbetering van het vve beleid op gemeentelijk niveau.

Ook op dit onderdeel zal de gemeente het beleid moeten verbeteren.

'2' Verbeterpunten

1a4 Ouders

Het is van belang dat een gemeente actieve participatie van ouders van doelgroepeuters inzet als instrument om ontwikkelingsachterstanden van peuters te voorkomen of te verminderen.

Hiervoor is het belangrijk dat de gemeente concreet beleid ontwikkelt, waarin is aangegeven welke doelen de gemeente nastreeft op het gebied van ouderparticipatie, op welke wijze de gemeente deze doelen wil verwezenlijken,

welke instellingen hierbij betrokken zijn en welke concrete resultaten de gemeente verwacht te behalen, om na te gaan of de doelen behaald zijn. Het gaat hier expliciet om gemeentelijk beleid. Ouderactiviteiten die door een gemeente worden geïnitieerd, dienen onderdeel uit te maken van het beleid en op die manier de doelen van dat beleid te realiseren.

De gemeente Goirle heeft momenteel geen concreet ouderbeleid geformuleerd. Zij heeft daartoe wel opdracht gegeven aan de vve-locaties om daarin te voorzien. Hoewel er gesteld mag worden dat er op de vve-locaties vigerend ouderbeleid is, ontbreekt de zienswijze en visie van de subsidieverstrekker hierop. Hier ligt een kans om dit nader in te vullen in samenspraak met de vve-partners, zodat over de hele linie de rol en betrokkenheid van ouders afgestemd kan worden.

1a5 Integraal vve-programma

Gemeenten dienen er voor te zorgen dat voorscholen gebruik maken van een integraal programma dat voldoet aan Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie. Dat betekent dat het gaat om een programma waarmee de ontwikkeling van peuters op de vier ontwikkelingsgebieden (taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotioneel) wordt gestimuleerd. Gemeenten dienen bovendien afspraken te maken over het gebruik van een observatiesysteem in de voorscholen voor het volgen van de brede ontwikkeling van peuters. Door de nieuwe aanbesteding van vve-activiteiten is nog niet bekend welk (erkend) vve-programma er gebruikt zal gaan worden. Het huidige (taal-)programma voldoet niet meer aan de eisen en wordt ook niet meer verder doorontwikkeld. Afspraken rondom het gebruik van een observatie- en registratiesysteem zijn er wel. Alle locaties gebruiken hetzelfde observatiesysteem, dat in behoorlijke mate aansluit op de kindvolgsystemen in de (vroeg-)scholen.

1a7 Interne kwaliteitszorg van de voor- en vroegscholen

Effecten van vve zijn mede afhankelijk van de kwaliteit van de vve die geleverd wordt door de voorscholen. Het gaat dan om de pedagogische en educatieve vaardigheden van de pedagogisch medewerkers, de wijze waarop het vve-programma wordt gebruikt, de zorg en begeleiding die aan peuters geboden wordt, de inrichting van de ruimtes, enz. Van vve-instellingen wordt verwacht dat ze deze kwaliteit regelmatig evalueren, verbeteren en borgen. Gemeenten dienen met vve-instellingen afspraken te maken over de wijze waarop ze dit doen en hoe ze zich over deze kwaliteit verantwoorden aan de gemeente. In de gemeente Goirle is de afspraak gemaakt dat de vve-locaties zorg dragen voor een systeem van kwaliteitszorg. De wijze waarop de kwaliteit geëvalueerd, verbeterd en geborgd wordt is (nog) niet vastgelegd. In het nieuwe beleid (Back

to Basics 2.0) zullen 'outcome' en 'output' indicatoren vastgelegd zijn. In de outcome gegevens wordt gemonitord wat de ontwikkelingen binnen het gemeentelijk beleid zullen zijn en welke verwachtingen daaraan gekoppeld mogen worden. De output gegevens zullen inzicht leveren in de kwaliteitszorg en resultaten van de gecontracteerde (educatie) partners.

1b VVE-coördinatie op gemeentelijk niveau

Bij de vve-coördinatie op gemeentelijk niveau gaat het zowel om de sturing als om de uitvoerende coördinatie.

Binnen de LEA heeft overleg plaats tussen de gemeente, schoolbesturen en houders van voorscholen/speelzalen/opvang. Omdat het hier over een relatief klein aantal doelgroepkinderen gaat, is de coördinatie belegd bij de beleidsmedewerker(s) binnen de gemeente. In dit overleg, zo geeft de gemeente aan, kan de coördinatie meer sturing gaan geven en kan vve nadrukkelijker op de agenda komen te staan. De gemeente Goirle kan nog duidelijk meer groeien in de regie-rol voor vve dan dat zij tot op heden laat zien. Het ligt in de lijn van de bedoeling om het LEA overleg bij de start van de nieuwe beleidsperiode op te voeren van één, naar minimaal twee á drie maal per jaar.

'3' Voldoende

1a2 Het bereik (peuters)

Dit betreft zowel het aantal aangeboden kindplaatsen (voor hoeveel doelgroepkinderen zijn er 'plaatsen' gecreëerd) als het aantal bezette vve-kindplaatsen (hoeveel vve-kindplaatsen worden ook daadwerkelijk 'bezet' door doelgroepkinderen).

De gemeente Goirle heeft lopende afspraken met de houder van de vve-locaties. Jaarlijks betreft dit ongeveer 22 kinderen die volgens de brede doelgroepdefinitie van de gemeente voor een indicatie in aanmerking komen. In 2016 waren dat 21 kinderen, waarvoor 30 plaatsen beschikbaar waren. Het aantal deelnemers betrof 12. De GGD indiceert deze doelgroepkinderen en volgt of de ouders ook gebruik maken van een vve-kindplaats op één van de twee vve-locaties. De gemeente weet van deze ouders of zij daar vervolgens wel of geen gebruik van maken en ook waarom dat wel of niet gebeurt. Daarmee heeft de gemeente Goirle zicht op het bereik, realiseert zij voldoende vve-kindplaatsen en weet hoeveel van deze plekken ook bezet zijn.

1a6 Externe zorg

Gemeenten zijn, in het kader van integraal jeugdbeleid, verantwoordelijk voor een sluitend netwerk van zorgverleners, zodat kinderen op effectieve en efficiënte wijze de zorg en ondersteuning krijgen die ze nodig hebben om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Voor vve is het van belang dat de gemeente een dergelijke zorgstructuur ook in het leven heeft geroepen voor peuters, zodat voorscholen en ouders van peuters hier gebruik van kunnen maken als dit nodig is.

De zorgstructuur is vastgelegd in het document 'Aandacht voor basiskracht', waarin afspraken over de samenwerking en verantwoordelijkheden met externe zorgverleners staan. De voorscholen hebben deelgenomen aan dit project en zijn zodoende bekend met deze zorgstructuur. Hoewel dit project (2014) niet meer actueel is, lopen de gemaakte afspraken nog steeds door. De gemeente ziet er op toe dat in het nieuwe beleid voor 2018-2021 deze afspraken opnieuw bekrachtigd zullen worden.

1a8 Doorgaande lijn

Gemeenten dienen minimaal afspraken gemaakt te hebben met vve-instellingen en schoolbesturen over de overdracht van kindgegevens van voor- naar vroegschool, waarbij gegevens over de ontwikkeling van het kind een onderdeel zijn van deze gegevens. Daarnaast is het wenselijk dat er een warme overdracht voor zorgkinderen plaatsvindt voor de continuïteit van de zorg.

In gemeente Goirle zijn, in samenwerking met het samenwerkingsverband, afspraken gemaakt over de overdracht. Hiervoor is een digitaal overdrachtsinstrument ontwikkeld dat voor alle peuters wordt ingevuld voordat zij naar de basisschool gaan. Voor vve-peuters is er ook een warme overdracht. In nabije toekomst is het de wens van de voorscholen om structurele terugkoppeling te ontvangen vanuit de vroegscholen over de voortgang van de (doelgroep-)peuters. Deze feedback willen de voorscholen inzetten om de kwaliteit continu te kunnen verbeteren.

2a GGD rapport

De gemeente Goirle heeft geregeld dat alle (vve-)locaties door de GGD beoordeeld worden op de basiskwaliteit en de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Rapporten hiervan zijn beschikbaar.

2b Gemeentelijk subsidiekader

Door de inhaalslag die de gemeente Goirle nu aan het maken is om het welzijnsbeleid in het geheel en specifiek het vve-beleid, (opnieuw) te formuleren, ligt er een subsidie- en inkoopkader. Deze wordt nog verder

aangescherpt met de bepalingen zoals die in het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie omschreven zijn. Het subsidie- en inkoopkader is de onderlegger voor de inkoop en subsidiëring van de voor- en vroegschoolse educatie.

'4' Voorbeeld voor anderen

1a1 Definitie doelgroepkind

Gemeenten krijgen geld van het rijk om de benodigde vve-voorzieningen in de voorscholen te bekostigen op basis van schoolgewichten in een gemeente. Daarbij wordt een vuistregel gehanteerd: het aantal doelgroep-peuters is driekwart van het aantal kleuters van een gemeente met een leerling-gewicht. Gemeenten hebben nadrukkelijk de ruimte om hun definitie van 'doelgroepkind' nader in te vullen door aanvullende criteria te benoemen door bijvoorbeeld de taalachterstand van kinderen mee te nemen.

De gemeente Goirle hanteert een brede doelgroepdefinitie. Niet alleen ontwikkelings- en taalcomponenten zijn daar een onderdeel van, ook wordt onder meer gekeken naar (sociale) achterstanden en ontwikkeling van het gedrag. Op basis van deze brede definitie komen er meer kinderen in aanmerking voor een indicatie. Het is niet aannemelijk dat er op termijn binnen deze doelgroepdefinitie een grote groei plaats zal vinden. Om die reden wil de gemeente deze definitie dan ook handhaven in het nieuwe beleid "Back to Basics 2.0".

3 CONCLUSIES

De inspectie heeft op het niveau van de gemeente het beleid voor de voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente Goirle beoordeeld. Dit vanwege mogelijke risico's ten aanzien van de uitvoering van wettelijke eisen betreffende voor- en vroegschoolse educatie.

Conclusies gemeentelijk vve-beleid

De gemeente Goirle heeft, mede doordat het vve-beleid in de afgelopen jaren uit beeld is geraakt, in een aantal opzichten onvoldoende zicht op de ontwikkelingen binnen vve. Waar in 2014 er geen aanleiding was om te veronderstellen dat er risico's waren, is dat in 2016 in hoge mate het geval. Uit dit onderzoek komen meerdere tekortkomingen in het vve-beleid naar voren.

De inspectie heeft daarom het volgende afgesproken met de gemeente Goirle:

- de interventies op de 'verbeterpunten met afspraak' zullen vóór maandag 16 oktober 2017 kenbaar gemaakt zijn aan de inspectie;
- de overige verbeterpunten zullen zichtbaar verwerkt zijn in het nieuwe beleid;
- de onderliggende beleidsdocumenten zijn, bij uitkomen van deze rapportage, nog niet openbaar. Op het moment dat het beleid van "Back to Basics 2.0" geformaliseerd wordt, zullen deze documenten aangeleverd worden, doch uiterlijk 1 januari 2018.

4 REACTIE VAN DE GEMEENTE

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van de voor en vroegschoolse educatie in gemeente Goirle.

Daarnaast hebben wij de gemeente gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van het vve-beleid.

Hieronder geeft de gemeente haar reactie:

De gemeente Goirle onderkent dat, onder ander door het verlengen van het beleidsplan "Back to Basics" het vve-beleid niet de aandacht en doorontwikkeling heeft gekregen die het nodig heeft.

In beleidsplan "Back to Basics 2.0" en de daaropvolgende beleidsregels voor subsidie en inkoopdocumenten zijn de eerste stappen gezet in het aanscherpen van het vve-beleid en de afspraken met de (potentiele) vve-partners. Aanvullend op het beleidsplan, de beleidsregels en inkoopdocumenten zullen er na de zomer van 2017 (als bekend is met welke partners een contract wordt aangegaan) verdere afspraken worden vastgelegd rondom de toeleiding, het meten van resultaten, interne kwaliteitszorg en zal waar nodig worden geïnvesteerd in een integraal vve-programma.

Verder zal de gemeente Goirle in het najaar van 2017 aanvullende op Back to Basics 2.0 beleid rondom vve vastleggen waarin in ieder geval de volgende onderwerpen een rol spelen; evaluatie en verbetering vve-beleid, ouderbeleid en op welke manier de gemeente de coördinatie op vve wil gaan voeren.

In oktober 2017 heeft de gemeente een uitgebreidere reactie en voortgangsrapportage gegeven, die volledigheidshalve is opgenomen in dit rapport:

Aandacht vve-beleid

Het klopt dat het vve-beleid in onze gemeente de voorbije periode niet de juiste aandacht heeft gekregen. Debet hieraan is dat de aandacht de afgelopen jaren vooral gericht is geweest op de transities en de transformaties in het sociaal domein (Jeugdzorg, AWBZ naar Wmo en Participatiewet). Daarnaast is het vve-dossier als gevolg van personele wisselingen bij onze afdeling Ontwikkeling bij diverse medewerkers in behandeling geweest, hetgeen een gestructureerde aanpak heeft belemmerd. De bevindingen in uw rapportage getuige hiervan. Wij

zijn ons zeer bewust van onze wettelijke verantwoordelijkheid en zijn inmiddels aan de slag met uw bemerkingen. We beschouwen deze als een opmaat naar het herstel van ons vve-beleid.

Beleidsplan Back to Basics 2.0.

Het vve-beleid in onze gemeente maakt onderdeel uit van het Integraal welzijnsbeleid Back to Basics 2.0 (BtB 2.0.), het beleidsplan sociaal domein voor de periode 2018-2021. Dit beleidsplan is door de gemeenteraad vastgesteld in zijn vergadering van 31 januari 2017. In hoofdstuk 4, 'Preventie', paragraaf 5, 'Voorkomen van (taal)ontwikkelingsachterstanden', is dit beleidsterrein hernieuwd benoemd en beschreven.

Beleidsregels/Inkoopdocument

Als vervolgstap op de vaststelling van het BtB 2.0.-plan zijn een inkoopdocument voor de voorschoolse fase en subsidiebeleidsregels voor de vroegschoolse fase opgesteld. Dit met het oog op het aanbesteding- en subsidietraject voor de periode 2018-2021. In deze documenten zijn de eisen aan de kwaliteit en de inhoud van dienstverlening beschreven, als ook de resultaatverplichtingen en de indicatoren waaraan zal worden getoetst. Bij brief d.d. 14 september 2017 is de uitvoering van het vve-beleid in de voorschoolse fase voor vermelde periode gegund aan de Stichting Kinderopvang Humanitas. Deze partij is ook thans in onze gemeente op dit terrein actief. Net als nu het geval is, zal gedurende genoemde tijdspanne voor de vroegschoolse periode een subsidie aan de basisscholen Kameleon en 't Schrijverke worden verstrekt.

Nota uitvoering vve-beleid

Mede naar aanleiding van uw rapport hebben wij vastgesteld, dat het vve-beleid in onze gemeente thans te fragmentarisch en in onvoldoende samenhang is beschreven. We hebben daarom onlangs een nota opgesteld, waarin het vve-beleid voor de periode 2017-2018 is uitgewerkt. Natuurlijk maakt uw rapportage onderdeel uit van deze nota. In hoofdstuk 7 'Toezicht en controle op de besteding' wordt hierover verhaald. Op andere plaatsen in de nota wordt inhoudelijk op uw bemerkingen ingegaan en wordt melding gemaakt van te ondernemen en/of inmiddels in gang gezette acties.

Verbeterpunten met afspraak

Toeleiding

Voor de toeleiding is in onze gemeente de GGD de aangewezen instantie om de doelgroepeuters te signaleren. Voor een goede toeleiding vanuit de GGD is het belangrijk dat de samenwerking tussen de peuterspeelzaal en de toeleiders heel goed wordt neergezet. Wij zijn thans in overleg met de GGD, de

kinderopvangorganisatie en de basisscholen om de eertijds gemaakte afspraken tegen het licht te houden en waar nodig aan te scherpen. Wij zijn ons er van bewust dat de gemaakte afspraken periodiek moeten worden gemonitord c.q. geëvalueerd, opdat we zicht houden op de ontwikkelingen en waar nodig tussentijds kunnen aansturen op verbetering en/of bijstelling van het beleid. De nieuwe afspraken worden door ons vastgelegd in een vve-convenant. Vanuit onze regierol zullen wij daarbij als gemeente het voortouw nemen. Voorts hebben we recent met gebruikmaking van onze basisregistratie personen de doelgroep peuters van 2-3 jaar opnieuw per wijk (op postcodeniveau) in onze gemeente in beeld gebracht. Deze informatie wordt gedeeld met de GGD en overige betrokken partijen, opdat we een duidelijk beeld hebben van het totaal aantal peuters versus het aantal 2-4 jarigen dat daadwerkelijk wordt geworven, geïndiceerd en toegeleid naar de voorschoolse educatie. We gebruiken deze informatie om met betrokken partners een adequaat wervings- en toeleidingstraject te organiseren, waarin ieders verantwoordelijkheid (individueel en gezamenlijk) juist wordt geduid.

Resultaten

In reactie op uw bemerkingen is het item resultaatafspraken met de betrokken vve-partners besproken. In de opdracht die aan Stichting Kinderopvang Humanitas voor de periode 2018-2021 is verstrekt, als ook in de subsidievoorwaarden die voor dezelfde tijdspanne gelden voor de basisscholen Kameleon en 't Schrijverke, zijn resultaatafspraken opgenomen. We hebben onderzoek gedaan naar een methode op basis waarvan we de observaties en de resultaten voldoende ambitieus en stuurbaar kunnen formuleren en voorts adequaat periodiek kunnen meten en toetsen. In onze zoektocht hiernaar zijn we beland bij onze buur- en samenwerkingsgemeente Oisterwijk, die zowel in de voor- als vroegschoolse fase een handzaam systeem gebruiken van monitoring, verantwoording en sturing. Deze methode zal vanaf het kalenderjaar 2018 ook in onze gemeente worden toegepast.

Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau

Zowel in uw rapport als in de 2e alinea van deze brief zijn de omstandigheden geduid waarom het vve-beleid in onze gemeente enige tijd onvoldoende aandacht heeft gekregen. Onze situatie heeft er inderdaad toe geleid, dat er in niettoereikende mate aandacht is geschonken aan een regelmatige evaluatie van het eigen vve-beleid (afspraken, uitvoering, resultaten ca.). Ook dit aspect wordt thans opnieuw opgepakt. Zoals in de hiervoorvermelde Nota uitvoering vve-beleid is beschreven, zullen wij hierop hernieuwde actie gaan ondernemen. Binnen de geformeerde vve-werkgroep die hieronder wordt toegelicht zullen terzake nieuwe afspraken worden gemaakt. Deze afspraken worden vastgelegd

in het op te stellen vve-convenant.

Verbeterpunten

Tijdens het afstemmingsoverleg met de heer Van den Berg is bericht dat in LEA verband gesproken wordt over het vve-beleid in onze gemeente. Hierover is een correcte passage opgenomen in uw rapport. We zijn ons ervan bewust dat het binnen dit gremium veelal over de contouren en de hoofdlijnen van het beleid gaat en dat de inhoudelijke zaken daarbij minder aan bod komen. We zien de noodzaak dat hierin een slag wordt gemaakt, opdat er tijdig en doelmatig aandacht kan worden gegeven aan de uitvoerings- en toepassingsaspecten van het vve-beleid. Vanuit onze regie en coördinatiefunctie hebben we hiertoe een vve-werkgroep geformeerd, waarin vertegenwoordigers van betrokken vve-partners participeren. De gemeente vervult het voorzitterschap van deze werkgroep. We bespreken in deze werkgroep de door u gesignaleerde verbeterpunten. Voorts dragen we er zorg voor dat er in samenspraak met de vve-partners spoedig acties in gang worden gezet, (nieuwe) afspraken worden gemaakt en dat de resultaten hiervan zichtbaar worden verwerkt in het nieuwe beleid. We duiden hierbij in beginsel specifiek op de verbeterpunten ouders (1a4), interne kwaliteitszorg van de voor- en de vroegscholen (1a7) en vve-coördinatie op gemeentelijk niveau (1b).

In uw rapportage maakt u tevens melding van het verbeterpunt integraal vve-programma (1a5). Op dit onderdeel zijn inmiddels nieuwe afspraken met de betrokken vve partners gemaakt. De Stichting Kinderopvang Humanitas zal met ingang van 2018 gebruik gaan maken van het gecertificeerde vve-programma Uk en Puk. Inmiddels worden de voorbereidingen hiervoor getroffen. De pedagogische medewerkers zullen tijdig het scholingstraject voor het nieuwe programma hebben afgerond. Ook basisschool Kameleon zal gebruik gaan maken van een nieuw vve- programma. Momenteel vindt hierop een oriëntatie plaats. Voorts wordt over de keuze van het programma overleg gevoerd met de vve-partner Humanitas, dit ter waarborging van de doorgaande ontwikkelingslijn van de voor- naar de vroegschoolse fase. Beoogd wordt per aanvang schooljaar 2018-2019 met het nieuwe programma aan de slag te gaan. Voor de goede orde merken we op dat basisschool't Schrijverke al jarenlang gebruik maakt van het door CITO ontwikkelde vve-programma Piramide. Het gebruik van dit programma zal aldaar worden gecontinueerd.